

СИСТЕМА ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ ЯРОВИХ КУЛЬТУР

Волошин М.О.

Науковий керівник – к.с.-г.н., доц. Горбаньов А.П.
Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка
(61050, Харків, пр. Московський, 45, каф. «Виробниче навчання»,
тел.(057) 732-99-17, E-mail: mtf_khntusg@ukr.net)

Підготовка ґрунту для вирощування ярових культур складається з трьох етапів: післяжнивного, осіннього і весняного обробітку. Перші два етапи уже виконані в попередньому році, вони також внесли свій вклад в долю майбутнього урожаю, залишається весняний обробіток ґрунту. Завершальний та найбільш відповідальний, так як він в кінцевому рахунку повинен забезпечити оптимальні умови для росту та розвитку рослин.

Ці умови характерні в наступному:

- зважаючи на те що ґрунт забезпечений ефективною капілярною системою, яка спонукає доброму переміщенню вологи з більш глибокого шару в верхній;
- доброю структурою та вирівняною поверхнею ґрунту;
- відсутністю бур'янів в посівному шарі;
- якісним перемішуванням ґрунту з мінеральними і органічними добривами;
- відсутністю плужної підшви та переущільненого підорного горизонту.

Ґрунт повинен бути так підготовлений до посіву, щоб насіння було висіяне на водоносний капілярний шар, та було присипано шаром рихлого ґрунту. В такому випадку до насіння буде безперешкодний доступ ґрунтової вологи, тепла, кисню необхідного для проростання насіння та розвитку рослин.

Поверхня поля повинна бути вирівняною, висота гребенів при посіві середньо та велико-насінневих культур не повинна перебільшувати 3 см, а дрібно-насінневих та буряків - 2см.

Важливою умовою під час підготовки ґрунту для сівби, а особливо просапних культур відсутність плужної підшви та значного переущільненого шару. При значній щільності близькій до критичної (1,6-1,7 кг/см²) кореневі волоски рослин не зможуть проникати в нижні горизонти в пошуках вологи та живильних компонентів. При таких умовах підґрунтові горизонти "не працюють на урожай" особливо це негативно відображається в посушливі роки. Втрати урожаю за даними багато разових досліджень можуть сягати (7% - 26%).

Від перелічених агротехнічних вимог, пред'явлених до весняного обробітку, необхідно пам'ятати що вони повинні бути заощаджуваними по витраті паливно-мастильних матеріалів, матеріальних та трудових ресурсів.

Передпосівний обробіток ґрунту необхідно проводити на глибину близьку до глибини посіву насіння.